

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrta leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrta leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Italija in Prusija.

Mi Slovenci imamo dva narodna sovražnika: od severa nam proti germanizem od jugo-zapada italijanstvo. Nemec se je nam že globoko vril v deželo in upliva na nas do bil, in ob jadranskem morji vlada Lah nad Slovencem in Hrvatom. V našem in obče slovanskem političnem interesu bi torej bilo, da bi si ta dva naša mogočna protivnika ne bila prijatelja. Žalibog, da se v politiki opravičena želja v dejanskih razmerah ne izpolnjuje, temu ravno narobe vidimo, da se Italija in Prusija vedno bližata in zvezujeta, kakor je ta zveza tudi skoro nenaravna in v vseh zgodovinskih tradicijah neutemeljena.

„Tedeschi“ so bili v Italiji od pamti-veka sovraženi. V narodu je ostalo pomnenje, da so nemški Barbarose s svojimi nemškimi vojnimi četami Italijo pustošili in trgali stoljetja. In ko je začela le-ta težiti po narodnem zedinjenju, bili so jej možje, ki so na Nemškem vrhovno vlast imeli, prvi protivniki. To je trajalo do novejšega časa. Še leta 1859 je pruska vojska na Renu pripravljena stala in malo je manjkalo, da nij prekorajčila meje, da bi zmagovalne Francoze, ki so Italiji „osvobojenje“ prinesli, ustavila. Zveza l. 1866 je trajala samo do konca vojne. Leta 1870 je bila stranka, ki je zahtevala, da Italija Francoski proti Prusom z vojsko na pomoč priskoči, tako velika, da je skoraj le slučaj pripisati, da se to nij v istini zgodilo. In tudi po vojski se je večkrat izrazila v italijanskem časopisju bojazen pred nemško „prepotenjo.“ — V zgodovini

torej nema prusko-italijanska zveza nič podlog.

Ker pruska Nemčija ne skriva, da teži po jadranskem morji, katero zdaj Italijani dominirajo, in ker prihaja nemški in italijanski element povsod v sukobe in boje, kjer se dotikata, zato tudi to prijateljstvo nij naravno.

Če pa je to prijateljstvo resnično, kar je, kje je temu uzroka iskati? — V reakcionarski politiki Francozov in vseh reakcionarjev po drugod. Italijani se boje, da bi jim Francozi z vojno ne prišli in komaj dobljeno narodno zedinjenje italijansko razbili. Ker Francoze, to je „konservativci“, res kažejo taka poželenja, za to se Italija po eni strani na vso moč oroži, po drugi se pa Bismarku v naročaj meče.

Že Thiers nij dovolj odločno Italijane v tem pomiril, posebno prvi čas svojega vladanja. Ko pa je bil on strmoglavljen in je Mac-Mahon prišel na vrhunec, ter so vsi sovražniki zedinjene Italije od veselja zavriskali, — mogel je Bismark res vesel biti, ker Italijani so se še bolj k Prusiji stisnili, — kar je očitvidno iz njihovega in severonemškega časopisja. Da Nemčiji italijansko prijateljstvo jako ugodno pride, to je razumljivo.

Mac-Mahonova vlada in njeni hvalitelji torej najbolj pomagajo Bismarku in Prusizmu ali Germanizmu. Ta pa je smrtni sovražnik Slovanstva. Zato nij za nobenega narodnjaka dvomno, kako ima soditi v italijanski in francoski politiki, tudi če mu „svoboda“ nij več kot „frazza.“

V Ljubljani 19. junija.

Ljubljanski dopisnik v „Neue Freie Presse“ se pogosto peča z volilnim gibanjem med Slovenci. V poslednjem dopisu pripoveduje, da bi dolenjska mesta in trgi radi kandidirali g. dr. Zarnika. Nam o tem nič nij znano. Volilni okraj g. dr. Zarnika za deželni zbor krajski je v Trebnjem. Dotična kmetska skupina za državni zbor obsega okraje: Trebnje, Žuženberk, z volilnim mestom Trebnje; Radeče, Mokronog z volilnim mestom Radeče; Kočevje z volilnim mestom Kočevje. Ta okraj je po svoji sestavi najnevarnejši za slovenskega kandidata, vendar smo prepričani, da bode tudi tukaj zmaga na narodni strani tem gotovejša, ker je g. dr. Zarnik, katerega si, kakor se nam poroča, rodoljubi teh okrajev želé za svojega poslanca v državnem zboru, ne samo eden najpoštenjših rodoljubov, ampak tudi izvrsten govornik in izurjen v parlamentarnem življenju. V državnem zboru pa nam nij za kimovce, ampak za govornike.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. junija.

Volilno gibanje živahneje postaja. V „Marb. Ztg.“ izreka g. Franc Perko, katerega je „N. F. P.“ prva omenila in priporočala kot kandidata za državni zbor v kmet-ski skupini mariborski nasproti Seidl-u, da on se ne sili kot kandidat, ampak se uda sklepom dotičnih lokalnih odborov. To je toliko, kakor da je g. Perko pripravljen, kan-

Listek.

Plašč.

Obraz iz uradniškega življenja v Petrogradu.

(Ruski spisal Nik. Vas. Gogol; poslovenil L. Gorénjec-Podgoričan.)

(Konec.)

Spomin na njega je bolel jo tako, da je po tednu dnij k njemu uradnika poslala, naj povpraša, kaj in kako, in ali mu je mogoče kako pomoči; ko pa je bila dobila glas, da je Akakij Akakjevič kmalu potlé za vročico umrl, tem bolestnejša je bila, čutila je svoje vesti očitje in ves dan je bila zmočena. Hotela se je nekako razvedriti in hotela je zabiti neprijetno vest, torej je na večer odšla k enemu dobrih prijateljev, kateremu na domu je našel pošteno družino, in kar je bilo najugodnejše, vsi gostje so bili tistega urada, torej ga nič nij motilo. To je čudovito dober upljiv imelo na njegovo dušo. Razigral se je, prav prijetno je bil izgovoren, preživel je

večer jako veselo. Mej večerjo je izpil dve stekleničici šampanjca, ki je sredstvo, katero, kar je znano, nema slabega upljiva na veselost. Šampanjec je v njem bil razvnel različne namene, posebno se je odmenil, da ne pojde še domov, temuč da se vstavi pri svojej znanki, pri Karolini Ivanovni, pri dami, kakor se je dozdevalo, nemške krvi; do nje je bil popolnoma prijateljskih mislij. Moramo povedati, da znamenitejša osoba nij bila več mlada, a da je bila dober soprog in ljub oča rodovine. Dva sina, katerih eden je uže uradoval, pa lepa, šestnajstletna hči malo krivega, ali lepega noska — prišli so vsak dan poljubiti mu roko in voščiti: „bon jour, papa!“ Njegova soproga, še čvrsta gospa in tudi dosti lepa, dala mu je vselej popreje poljubiti svojo roko, potlé pa je obrnila jo in njemu poljubila roko.

Ali znamenitejša osoba, sicer prav zadovoljna z domačimi rodovinskimi čuti, menila je, da je vredno zaradi prijateljskih razmer imeti prijateljico v drugem mestnem oddelku. Ta prijateljica pa nij bila

nič lepša, nič mlajša od njegove soproge, ali na svetu so take zastavice, a sodba o njih, to nij naše geslo.

Vsled tega je znamenita osoba bila odšla po stopnicah, sela na sani in kočijažu rekla: „H Karolini Ivanovni,“ — in zavitej v lep, jako gorak plašč, je bilo tako prijetno, da ne moreš nič lepšega izumiti našemu Rusu, to je: če sam nič ne misliš; ali misli ti same lezó v glavo, ta prijetnejša nego ona, da nij treba morati se ti, ter za njimi podati se ali iskati jih.

Ves miren se je po časi spominjal na vse veselosti denašnjega večera, na vse besede, katerim se je moral smijati; mnogo jih je tudi na tihoma izgovoril in čutil, da so še zmirom smešne tako, kakor so bile, zato nij čuda, ker je srčno smijal se. Le časi pa časi mu je bil na potu prodki veter, ki se je nenadno zgrinjal — vedigabog: od kod in zakaj; rezal ga je v obličje, zanašal mu je vá-nj snežene oblačke — in kakor barki plahto, tako je bulil prevezo njegovega plašča, ali pa je bliskoma z nena-

didaturo prevzeti tudi proti Seidl-u, ako se eden ali drugi lokalnih odborov zanj bode potegoval.

Na **Češkem** začenjajo listi proti vstopu v državni zbor pisati. "Narodni listy" odvrtačajo izjavo "N. F. P.", kakor da bi Čehi bili pripravljeni, stopiti v državni zbor, kakor sramotenje češkega naroda. Potem nadaljuje: "Nij nam tako hudo, kakor si vi domisljate. Pri vsem pritisku nas tolaži videti kaka je sila češkega duha, s katero naš narod zmaga in raste in se ne da zatreti. Končno — poznamo vas! Mi vemo, kaka je ta — vaša sila, vemo, kaj se skriva za vsemi temi vašimi korajznimi frazami. Tam se z njimi pobahajte na svoji borzi, tam vam s plamenečimi črkami nasproti zija vaš "Mene tekel"; to je vaša bodočnost. In samo eno bi vas moglo ohraniti in rešiti, in to tajnost ste vi sami izrekli: ko bi prišli mi v vaš bodoči parlament. Zdrava češka kri bi mogla vas ohraniti od strašne smrti starcev. Radi verjamemo; potem bi vi na novo oživeli in omladeli na vseh udih; ta dan, kadar bi češkega leva videli v svojih krogih, bi za vas v resnici bil največji. Pa nemate že tam češkega leva. Češko vprašanje je že davno dospelo pred ves drugi tribunal nego je oni, v katerem sede vaši Herbsti in Wolf-rumi. Če dobro ne razumite, bi vam mogel kaj natančnejega povedati grof Andrassy. Slišali smo, da v novejšem času marljivo študira češko vprašanje." Blizu enako se tudi "Pokrok" izrazuje.

Vnanje države.

Veljavni **ruski** list "Birž. Vedomosti", katerega vsi evropski listi radi citirajo, pri-naša članek o sedanjem političnem stanju Evrope, ki kaže, kaj utegne v veliki evropski politiki priti v kratkem na vrsto. Pisatelj omenjenega članka misli, da bode Evropa uživala sedaj dolg, trden mir, ker imajo vse države dovolj opraviti z notranjimi borbami in reformiranjem. Vse kaže na to, da se bodo mednarodne zadeve nekaj let mirno razvijale. Francozi sicer morda mislijo na maščevanje, a izgubili so preveč moči, da bi pri miroljubnem teženju družih vlad zamogli kaj opraviti. Angleži so od krimske voj-ske sem akceptirali popolno neutralnost. Špa-nija ne bode dala povoda k vojski, in Italija je tako potrebna miru, da se od ondot nij prav nič bati nevarnosti za evropski mir. Kar Avstrijo, Nemčijo in Rusijo zadene, je gotovo, da imajo vse tri države mirne ten-dence.

Le eno vprašanje je, pri katerem bi utegnile priti omenjene vlade v udeležje: Turčija je že zdavnaj postala "bolni mož".

Vse kaže na to, da bode oblasti Osmanov v Evropi kmalu konec. Da, kaže se celo, da Turčija tudi pod tujim varstvom ne more dalje životariti. Stalna bolezen pretresa njen oslabiljen organizem. Turška vlada pošilja najbolj divje paše v slovanske pokrajine. A pri vsem tem Srbija blagodejno upljiva brez boja na svoje brate v Bosni in Hrcegovini. Vsako zboljšanje v Srbiji se razširi na sosedne turške Srbe, in kolikor bolj se izobraženi in civilizirani, toliko menj kažejo volje, prenašati še dalje turški jarem. Še odločnejše postopajo v tej zadevi Bulgari. Do zadnjega časa prizadevali so si poslednji, da oprostijo svojo narodno cerkev upljiva turških Grkov, ki so zavirali ves njihovi napredek. Enakočasno pa raste tudi turška grozovitost, najboljši in najzmožniši bosniški in bulgarski domoljubi zdihujejo po ječah. A z zatiranjem raste tudi nezadovoljnost, in kadar bo dospela tiranija do najvišje stopinje, je ustaja gotova. Stvari stoje za turške Slo-vane tem bolje, ker bodo imeli Turki skratkam boje med soboj. Sultan je bolan, in o nje-govi smrti nastane vprašanje o nasledbi, za-rad katere ste si dve stranki med Turki zelo nasproti. Vneti se utegne splošen boj, ki bode v tej necivilizirani državi tem strašnejši. Da se temu v okom pride, pozivlje pisatelj evropske vevlasti, da vzajemno urede za-motane razmere na balkanskem polotoku, predno bode prepozno.

Odsek **francoske** narodne skupščine, ki ima poročati o tem, ali se dene poslanec Ranc v obtožni stan ali ne, je sklenil zaslišati denes poslednjega. Legitimist Larcyn, ki je pod Thiersom dve leti minister bil, je ofi-cijelno zatrdil, da vojaško zapovedništvo nij tega nikoli predlagalo sedanji vladi, nego se je začela stvar samo iz sovražnosti do re-publikancev. Ako pride v narodni skupščini do razprave o tem, bode Gambetta Ranca zagovarjal. Tudi Thiers hoče neki govoriti, ker smatra stvar kot politično. Baje pa da bode Ranc Francosko zapustil, ter se tako ognil sovraštvu monarhistov, ker je vlada že sklenila, da se mora oboditi. Pruski posla-nec v Parizu, grof Arnim, se je podal na odpust, ker je neki z Bismarkom navskriž. Vsaj nemški listi pisarijo uže dalj časa o tem.

Italijanski parlament se mora bo-riti skoraj z istimi težavami, kakor nemški drž. zbor. Poslanci, ki tudi ne dobivajo dijet, bi šli v sedanji poletni vročini radi domov, a finančni minister Sella tiši na vso moč na to, da bi zbor razpravljaj še njegove finančne predloge, vsaj nekatere. Zbor je vsled tega sklenil, da začne razpravljati celi budget. — Senat je sprejel postavbo o od-

pravi samostanov z 68 glasovi proti dvaj-setim. — Ruska cesarica je odpotovala iz Genove na Francosko.

Švicarski narodni zbor v Soloturnu je sklenil ločenje šole od cerkve in upeljavo civilnega zakona. Sploh je v Švici živahno gibanje v tej zadevi. "Bund" protestira proti poslednjemu ukazu ruske vlade glede cirkularnih Ruskinj, ter pravi, da je ukaz grdo razžaljenje za švicarske učne naprave, da ima svoj izvor le v najdebelejšem despotizmu.

Nemški državni zbor, ki že dalj časa visi med življenjem in smrtjo, je pri drugem branji postave o prihodnjem zastopu Elzasa in Lo-taringije sprejel popravek šlezviškega po-slanca Petersena k omenjeni postavi, ki vin-dicira volilno pravo tudi onim Alzasijan-cem, ki so izrekli, da hoté ostati Francozi, pa se niso izselili. S tem je odpravljen do-tičen krivični paragraf. Sicer pa je prišel državni zbor zaradi svoje servilnosti tudi pri Nemeih ob vse spoštovanje. Nemci so naen-krat zapazili, da manjka novi državni vseh pogojev, kateri so potrebni za zdravo parla-mentarno življenje in napredek. Videti je, da so Velikonemci s svojo latinščino uže pri kraji.

V Štrasburgu so 17. junija zbrani vo-lilci sklenili, da volijo zopet v okrajni zastop-kandidate, katere je pruska vlada odstavila, ker so držali z županom Lautom.

Dopisi.

Iz Laškega trga na slov. Šta-jerskem 18. junija. [Izv. dop.] Binkoštno ne-deljo so se bili celjski turnarji napovedali na Laško. Ker pa vreme nij bilo ugodno, zaostal je napovedani izlet, na veselje vseh tukajšnjih narodnjakov. Ali na dan sv. reš-njega telesa so pa vendar le priromali sem-kaj, v številu kakih 30. Tukajšnja "feuer-wehr" jim je v polni paradi nasproti šla, da jih je slovesno sprejela. — Da je bil vsak pozdrav le nemški "gut heil," to se tako razume — in da nij bilo slovenske za-stave videti — to je tudi nedvomljivo. — Tudi nij "wacht am rhein" zaostala.

Čudno pač je pri nas v Avstriji. Ko se nemška društva zabavajo, kakor jim je le všeč, morajo, na primer, naši slovenski So-kolci doma sedeti, ker Sokolci s svojimi iz-leti "javni mir kalijo!" — Res daleč smo prišli. Na svoji domači zemlji se ne smemo zabavati. Samo to se nam dovoljuje, da gle-

torno močjo vrgel mu jo čez glavo, da je moral zmirom odgrinjati se.

Nenadoma je znamenita osoba za-čutila, da je nekedo jako močno zgrabil jo za vratnik. Ozre se in zagleda človeka, ne velikega, v starem oguljenem vicmundiru, a žalostno je izpoznal Akakija Akakjeviča. Uradnikovo obličje je bilo blede kakor sneg, do cela je bilo mrtvaško. Ali znamenite osebe strah se je nenavadno zvečal, ko je bila zagledala, kako se usta odpirajo mrt-vecu, in ko je bil va-njo dihnil strašno mrt-vaški, kriknila je te-le besede: "A! tedaj si to ti napósled!"

"Napósled sem te to . . . zgrabil za vratnik! prav tvojega plašca sem potrebo-val! Nij ti bil na mari moj plašč, celó okre-gal si me; tedaj le-sèm daj svoj plašč!"

Uboga znamenitejša osoba čudo — da nij umrla, da-si je bila srčna v pisal-nici in sploh v pričo nižjih ljudij, in če prav je oziroma na njegovo ničemurno moškost in na obraz vsakedo čudil se: "O, kaka srč-nost!" — Ali kakor je marsikedo junaškega telesa strahopet, tako je začel, da sam

nij znal, zakaj, tudi on bati se kake bolezni zaradi te prikazni. Brž je plašč vrgel ráz-se in kočijažu z do cela zastrašenim glasom kriknil: "Le domov na vso moč!"

Kočijaž je slišal glas, tak, kakoršen se čuje le o važnih trenotkih, po tem prigodku glavo skril v kožuh, švignil konje — in ka-kor strela, peljal domov.

Po šestih minutah blizu je znameni-tejša osoba bila pred vrati svojega doma. Bled, prestrašen in brezi plašca je pribežal domov, ne h Karolini Ivanovni, — nekako zmuzal se v svojo sobo in imel zelo nemirno noč, tako, da mu je drugega dne zjutraj pri čaji hči omenila: "Ti si denes ves bled, papa!" Ali papa je molčal, ni žugnil nij o tem, kaj se je bilo pripetilo mu, kde je bil in kamo je hotel iti.

Ta dogodek je velik upljiv imel na-nj. Mnogo redkeje je svojim poslušnikom očital: "Zakaj ste drzoviti? ali znate, kedo je pred vami?" Pa če je kedaj oponašal to, nij uč-nil tega, dokler nij znal, kaj in kako.

Ali še večje pozornosti pa je vredno to, da je potlé mrtvi uradnik popolnoma nehal

strašiti, menda je stoprv generalski plašč dobro ugajal njegovemu truplu. Sicer pa se mnogo strahopetih ljudij nij dalo nikakor pomiriti: trdili so, da se še zmirom mrtvi uradnik prikazuje v oddaljenejših mestnih oddelkih. A bogme: eden kolomenskih bu-dočnikov (policajev) je sam sč svojimi očmi videl, da je prikazal se za nekim domom; ali ker je bil po rojstvu malo slaboten, tako, da — ko je o nekej priliki bil pribežal iz nekovega meščanskega doma, — da ga je vzrastlo prase na tla podrlo na prestrašen smeh blizu stoječim izvozcikom (voznikom), katerih je za tako sramoto sprosil po groši za tobak — ker je bil slaboten, zato se nij upal vdržati ga, pač pa je za njim po temi žel tako dolgo časa, da se je napósled strah ozrl, vstavil se, povprašal: "Kaj bi rad?" — in pokazal pest — tako, kakoršne nema noben živ človek. Budočnik je odgovoril: "Ničesar!" — in takój vrnil se. Strah pa je o tej priliki uže bil veliko više rasti, imel je jako velike brke in ubral je pot, kakor se je zdelo, k Obuhovemu mostu — in vzela ga je temna noč.

damo, kako da se tujec okrog nas suče in nas zasmehuje. — To mi je lepa ravnopravnost. —

Ob enem tudi naznamim, da je preteklo saboto, 14. dan rožnika, tukaj bila volitev v občinski zastop; z izidom volitve je večina popolnem zadovoljna, pokazali so namreč tržani, da se za naprej ne puste več od „tujcev in prusofilov“ komandirati, kajti mi imamo dovolj domačih in poštenih mož, v katere večje zaupanje stavimo, kakor v tuje, nam pa prav za prav indiferentne osebe. Narodnemu mnenju nasprotno misleča stranka je s svojimi nasvetovanimi kandidati propala. — Ali nij res, gospod Trap? — Živeli tedaj domoljubni in narodni poštenjaki!

Iz Ogerskega, 14. junija. [Izv. dop.] „Wanderer“ naš vedno častivredni prijatelj razumeva nagodbo hrvatske z ogersko regnikolarno deputacijo nekaj sangvinično; utegne biti, da je njegov peštanski korespondent takov, za kar moremo našega očeta Wandererja še le v drugi vrsti odgovornega storiti. Jaz sem v „Slov. Narodu“ že večkrat take omenjeval, ki mislečega človeka napotujejo, da dvomi nad odkritosrčnostjo Magjarov. Izrazil sem, da možje od strani Hrvatske, ki v omenjeni deputaciji zborujejo, namreč večina (nulla regula sine exceptione,) — nijso sposobni, ogerski zvijačnosti nasproti imponirati. Imel sem priliko od visocih ogerskih aktivnih dostojnikov pri nekem obedu, h kojemu so me s silo spravili, kajti vsak Slovan si ve sam svoj kruh služiti in mu nij treba takih obedov, slišati nazore o hrvatski nagodbi, katere sem provociral. V magjarskem taboru posebno visoko nadarjenemu škofu Strosmajerju nijso ravno prijazni, ker pravijo, da je on proti preliminarjam dogodbe. Razumem, da ta mož redkega talenta in velicega patrijotizma, navdušen, ogerske nakane takoj vidi in če njegov dalekovideči duh to prizna, je tudi kot patrijot dolžan, nasproti votirati. Strosmajer je iz rimskega koncila, ko se je možato vpiral dogmatiziranju nezmotnosti papeški, po vsem svetu sloveč in kot značaj priznan mož. Razumljivo je torej, da ta mož za svojo osebo svojih narodnih načel mali ogerski državi, v kateri so Magjari slučajno v manjšini, ne bode žrtvoval. Ta mož je Magjarom trn v peti; ali upajo, da ga bode večina hrvatskih regnikolarno-deputircev preglasovala. Ako pa se potem v Pešti dogovor res sklene, bojé se Magjari, da ne bi hrvatski sabor nagodbe zavrgel, ker čutijo energično stranko dr. Mikančev. Zatorej nameravajo Magjari kar v Pešti skleniti nagodbo s Hrvati, potem pa hrvatski sabor tako dolgo odlagati in ne sklicati, da bode nova nagodba postala že meso in kri. Potem še le bo hrvatski sabor sklican.

Iz Belgrada 15. junija [Izv. dop.] Občno zadovoljstvo vlada tu, da se je posrečilo našemu ministru-predsedniku Rističu razmere Srbije z drugimi državami, sosebno z Avstrijo in Turčijo tako na boljše urediti, da se moremo svobodno pripravljati na delo za našo veliko bodočnost in poklic srbskega naroda.

„Jedinstvo“ organ Rističev, poroča, da je vlada sklenila poslati na dunajsko razstavo več obrtnikov, kmetov itd. na vladne stroške, da se tam nauče kaj. Posebno pojde več tehnikov v Beč. — „Vidov dan“ pak ve še poročati, da pojde tudi več boga-

tejših srbskih kmetov iz kragujevaškega okraja na svoje stroške v Beč razstavo gledat.

Od včeraj zopet avstrijske velike ladije na naši obali ostajejo, kar je velik pridobitek za naše občilo. Tudi to nam je Ristič dosegel.

Pri nas so politiki in novine jako naklonjeni verovati, da se je prigodom prihoda ruskega carja in Gorčakova v Beč, — res spremenila avstrijska orijentalna politika. Jaz osobno pač te vere v Avstrijo ne delim, dokler vlada v njej Nemec in Magjar, oba rojena sovražnika Slovanom, dakle i nam Srbom in Bulgarom.

Domače stvari.

— (Med Radovljico in Podnartom) so našli baje nov rudnik živega srebra in je g. Hudovernik dotično pravico kopanja v last vzel.

— (Kot ustanovniki so pristopili dramatičnemu društvu): Gospa Babeta Kogl hišna posestnica v Ljubljani plačala 40 gl.; gospod Josip Kristan glavni zastopnik banke Slavije plačal en rok 10 gl.; g. Franjo Ravnikar deželni blagajnik v Ljubljani plačal 3 roke a po 10 gl. = 30 gl.; g. Josip Stare profesor na kraljevi gimnaziji v Varaždinu plačal 2 roka a 10 gl. = 20 gl. Gospa Kornelija Šolmajer v Ljubljani plačala 1 rok 10 gl.; gospod Franjo Hren posestnik v Begnah plačal 1 rok 10 gl.; g. Dragotin Žagar kontrolor deželne blagajnice kranjske plačal 40 gl.; g. dr. Franjo Celestin profesor v Peterburgu plačal 40 gl.; g. Franjo Kotnik posestnik in deželni poslanec na Vrhniki plačal 50 gl.; g. Franjo Pesjak trgovec v Celovci plačal 50 gl.; g. Franjo Sovan ml. trgovec v Ljubljani plačal 40 gl. — Po §. 6 društvenih pravil plačajo podporniki po 2 gl. na leto, ustanovniki pak po 40 ali enkrat za vselej in sicer vse ob enem, ali pak v štirih letnih obrokih po 10 gl.

— (Celovška čitalnica). Podpisani odbor naznani, da se je narodna čitalnica preselila in ima sedaj prostorne, velike izbe pri tleh „Sandwirtove gostilne“, vhod iz dvorišča. Sedaj se redno nahaja v bralni sobi 25 časopisov in sicer: 12 slovenskih, 3 hrvatski, 1 srbski, 3 češki, 2 poljska in 4 nemški.

— (Iz Litije) se nam poroča, da c. kr. okrajno glavarstvo namerava po višjem nalogu „preiskavati“ v našem listu povedano izvrstno delo hotiškega fajmoštra, ki je na originelen način nemškovanje „ad absurdum“ spravil. Po našem preverjenju možu postavno nič ne morejo blizu, bode torej ostalo le pri „preiskavanji.“

— (G. Kromer), znani stari „enfant terrible“ ali ropotač kranjskega deželnega zbora, je postal dvorski svetovalec najvišje sodnije. Nemškutarske njegove zasluge za protivnike našega naroda mu vlada res dobro plačuje.

— (Frice Brandstetter.) Kdo bi mislil, da bode ta mož postal tako neljuba oseba dunajski „N. Fr. Pr.“ Šel je med „mlade“ in kandiduje res v mestni skupini mariborski za državni zbor. Kdor pozna Brandstetterja, priznati mu mora, da, kadar gre za njegovo volitev, ga nij človeka, kateri bi delal z večjo eneržijo, kakor on. No-

beno sredstvo mu nij preslabo, natolcevanje in obrekovanje protivnega kandidata, sladko prihljenje volilcem, obetanje in žuganje, vse mora pomagati, da voz teče. Pri tem mož nema nobenega posla, celi božji dan se lahko okolo vozari in leta od volivca do volivca. Reuter bode tedaj teško stanje imel. Res je Brandstetter že dva volilna shoda sklical, enega v Mariboru, kjer je mariborskim volivcem dve uri z znano suado pesek v oči metal in družega v Marenbergu, kjer so ga tamošnji volivci, kakor „Tagespost“ poroča, za kandidata sprejeli.

— (Pri c. k. okrajnih glavarstvih) na slovenskem Štajerskem so prestavljeni komisarji: g. Matija Gril iz Slovenjega Gradca v Maribor, Franc Komac iz Celja v Slovenjigrade, Rudolf grof Pace iz Ptuja v Celje, Rudolf Bäumen (Pajmon?) v Ptuj.

— (V Ormuži) na Slov. Štajerskem so v okrajni odbor izvoljeni: g. Ferdinand Kada za načelnika, Franc Sartori za njegovega namestnika; v odbor pa gg. Franc Kozol, dr. Anton Magdič, Martin Telk, Tomas Vorschütz (Boršič?) in Fr. Gesner.

— (Iz občine muršenske na murskem polji) se nam piše: „Pri nas je na polji silje tako le: pšenice so malokatero lepe in pri žitu je ravno tako; v nekaterem je toliko grahorja, da je skoro vse vkup potegnili, nekaterim pa je mrz naškodil, posebno katero je kesno posejano bilo. Sprotoletno silje je pač lepo. Sadja nij v celem okraji skoro nič, le po goricah se lepo vidi, če bo še se zdravo dozorilo. Po travnikih je tudi lepa trava. Za roje je slabo vreme. — 5. julija pa bo v Ljutomeru premija za konje.“

— (Kranjski izseljenci v Ameriko.) V čeških listih beremo, da je 15. t. m. skozi Prago šlo 31 osob iz Kranjskega, ki so na izselnem potovanju v Ameriko. — Menda so to oni Gorenjci, o katerih enacem nameravanji smo že ob svojem času poročali. —

— (Iz Loža) se nam piše: Franja Mlakar, županova hči je vtonila na bregu pri Starem trgu. Ona je bila vdova v 22. letu starosti. Govori se, da si je najbrzo sama končala svoje življenje zaradi prevelicega žalovanja po svojem možu, kateri je pred pol letom na Hrvatskem umrl. Svojo zakonsko zvezo sta samo pol leta uživala v največji ljubezni.

— (Pogorelo) je v Mali Loki pri Ribnici 5 hiš in 11 drugih poslopij. Škode je za 12.000 gld. Pogorelci so bili zavarovani.

— (Strašna nesreča.) Iz Mengiša se nam piše: V nedeljo 15. junija popoldne po krščanskem nauku prideta dva fanta iz Trzina k nekemu tukajšnjemu kmetu, z imenom Skok, ter ga pobarata, ali bi šla njegova sinova v omenjeno vas kosit. Med tem razgovorom prinese mlajši sin imenovanega kmeta nabito puško iz sobe ter jo enemu prišlih v pregled da. Ta jo pregleduje in obrača, kar na enkrat pa se puška sproži in starši sin, kateri je bil nekoliko stopinj od teh oddaljen in se z igranjem ročne harmonike kratkočasil, se zgrudi na tla. Hudo je bil prestrljen na vratu in obrazu. Nemudoma pošljejo po duhovnika. Ta pride, pa nesrečnež že nij v stani ničesa govoriti, ničesa užiti. Zelo se dvomi da bi onesrečeni še kdaj mogel ozdraveti.

— (Čuden napadaj.) Iz Mengiša se nam piše: Ravno 15. junija ob 7. uri zvečer

odpravljali so se otroci, večidel šolarji, kateri so bili prišli v hosto jagode brat in si jih je bil že slehern polno skledico natrgal, proti domu. Kar naenkrat stoji pred njimi nek razcapan, kosmat kakih 40 let star mož; stopi k 11 letni deklici, najstarejši med vsemi in zahteva od nje nabrane jagode, rekoč: ako jih z lepo ne daš, te prebodem. Deklica mu jih da in še pristavi, da mu tudi rada hoče skledico dati, da jo le pri miru pusti domov iti. Ali hudobnež zopet zakriči: tiho! ako ne, te v tem trenutku prebodem, ter jo prime. Drugi otroci to slišavši in videvši se jako prestrašijo, popuste nabrane jagode na mestu ter zbeže. Uboga deklica pa je ostala v rokah napadnika, kateri je z njo bog vedi kakovšne nesramnosti počenjal; še le pozno v noč je revica vsa objokana, razmršena in raztrgana prišla domov. Žandarji ga iščejo dan na dan, pa mu ne morejo priti na sled. Opomniti je še, da je malo pred tem prigodkom tudi druge dve deklici v hosti lovili, kateri ste mu pa k sreči ušli.

Razne vesti.

* (Postopanje proti ciganom.) K. ogersko ministerstvo notranjih zadev je vse urade napotilo k strogemu izvrševanju okrožnice od 9. jul. 1867, da se odpravi vlačenje ciganskih drhali po vseh deželah. Ob enem je oziroma na to, da od več zunanjih držav ciganom iz Avstro-Ogerske nij več dovoljeno iti čez meje, k. ogersko ministerstvo nižjim uradom posebno naložilo, skrbeti, da se ciganom, ki se brez odločenega namena in brez živeža okolo klatijo, ali so znani kot potepuhi in taki, ki se dela boje, posebno za potovanje čez meje potni listi ali — da se taki dobe — druga spričevale ne podeli.

* (Boj na ulicah.) V Dublinu, irskem mestu je začelo v noči od 7. do 8. t. m. v nekem velikem drvišču goreti. Akoravno so pri tej priliki prišli oddelki štirih različnih peš-polkov in ena škadrona dragoncev, se je vendar priteplo sila veliko najhujših malopridnežev in so začeli blizu gorišča štacune in gostilne ropati. Zapovedniki vojakov so morali naposled orožje rabiti proti drznim roparjem in vnel se je strašen boj. Teške kamene in drugo orodje metali so lopovi iznad streh na vojake in veliko ljudi je bilo ranjenih po bajonetih, sabljah v bolnico prinešenih, ob enem pa 36 drugih zaprtih. Škoda, ki jo je ogenj učinil iznaša blizu 25.000 funtov šterlingov.

Narodno-gospodarske stvari.

— Kriza na dunajski borzi se začinja na kupčijske in trgovske kroge raztegovati in ako ne pride o pravem času pomoč, dobimo kupčijsko krizo, za blagor cele države še nevarnejšo in hujšo nego je bila borzna. Kredit povsod podkopen, gotovi denar se shranjuje v kasah in odtegne v prometu, ker drug drugemu ne zaupa. Nasledki za one trgovce, obrtnike in celo gruntne posestnike, kateri so na podlagi kredita širili svoja podjetja bodo nepopisljivo žalostni, ako se jim zdaj na enkrat skrči kredit. Vlada skrbi za dunajsko borzo, da bi jej opomogla. Ustanovil se je poseben odbor (Börsenausschusskomité), v katerem so zastopane vse velike dunajske banke nacijsionalna banka pa daje temu odboru po-

trebni gotovi denar. Ta odbor bode eskomptoval menjice druge vrste do šest mesecev, bode dal in posređoval bankam in posameznim firmam kredit proti poroštvo, bode nakupoval take efekte, pri katerih se je bati še večjega borznega pada vsled posilne prodaje in bode na to delal, da odstrani bank in firm daljše esekutivne prodaje. V ta namen se napravi fond za poroštvo, v katerem je nacijsionalna banka en milijon goldinarjev vložila. To vse se je storilo za borzo. Kaj pa za trgovce, fabrikante, posestnike itd.? Ko jim potečejo menjice in se ne podaljša kredit, pridejo v najsilnejše zadrege. Bati se je tedaj, da se denarna kriza tudi na te kroge raztegne, kar se pa bode še le meseca avgusta ali septembra, kadar menjice zapadejo, pokazalo, in tej nevarnosti bi vlada morala že zdaj v okoli priti.

— Letina na Ogerskem slabo kaže. Pšenici snet škodo dela. Rež in kuzuza je srednja.

Dunajska borza 19. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	40	"
1860 drž. posojilo	102	"	75	"
Akcije narodne banke	991	"	—	"
Kreditne akcije	265	"	—	"
London	111	"	90	"
Napol.	8	"	98	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	112	"	25	"

Javna zahvala.

Po sklepu upravne oblasti slavne c. kr. priv. avstr. državne železnične družbe se je zapuščenim vdovam in otrokom onih delavcev iz občine Žir, ki so 6. maja t. l. pri nesreči na železnici pri Pešti grozno smrt storili, 26. maja t. l. po pooblaščenici gosp. glavnem nadzorniku Hipolitu Wolfu in gosp. denarničnem pregledovalci Mešniku, v pričo gosp. c. kr. okraj. glavarja Antona Ogrinca in gosp. c. kr. sodnijskega pomagalca Nikodema Ravnikerja in podpisanega predstojništva občine Žir, znesek desetih tisoč goldinarjev razdelil.

V imenu zapuščenih vdov in otrok se podpisano predstojništvo slavni upravni oblasti c. kr. priv. avst. državne železnične družbe za podeljeno podporo zapuščenim vdovam in otrokom ponižno zahvaljuje; ob enem pa tudi druge na trupu več ali manj poškodovane — če ne od družega, že od straha, ki človeku vse ude prešine, da se ga vsakovrstne boleznih polastijo — kateri, ki so prej korenjaki bili, zdaj za nobeno rabo niso, upravni oblasti sl. c. kr. priv. avst. državne železnične družbe priporoča.

Predstojništvo občine Žir.

Franc Blažič, l. r.

(158—2)

župan.

Obiskovalcem Slatenške kopeli na slov. Štajerskem

se priporoča, ravno na sredi pota iz **Šmarja** do **Slatine** ležeča prijazna gostilna, v kateri se dobiva okrepeča vsake vrste, in poleg tega je odtod najkrasnejši izgleđ na bližnjo okolico.

S spoštovanjem

(160)

Gostilničar „pri petelinu“.

Iz Geneve v Švici.

Bôldt-ove

amerikanske

pilule za čiščenje krvi

samo iz zelišč pripravljene

so najprostejše, najlaglje in najboljše sredstvo

(za obojni spol in o vsaki letni dobi)

za umno

(155—2)

čiščenje krvi

in odstranjenje žolčnih, usednih, sploh vseh zločestih sokov, iztokov i. t. d.

Taisto spričuje: Med. Dr. Satarière

(VI. 3380 X.) " Dr. Stéven

" Dr. Kemraire.

Škatljica po 70 pilul 1 gold. 50 kr. a. v.

Prave ima: J. Purgleitner, lekar „zum Hirschen“ v **Gradei**, Jos. Kozdera, lekar „zum rothen Krebs“, Stadt, am hohen Markt 12 na **Dunaji**, Carlo Zanetti, farmacist v **Trstu**.

Tuji.

19. junija.

Evropa: Dr. Skraber iz Ptuja. — Roblek iz Podzemlje. Pri **Elefantu:** Hojaš s sestro, Lerh z gospo iz Celja. — Schlegel iz Gradea. — Rus, Buntalek iz Dunaja. — Junkar z družino iz Trsta. — Vihinka iz Gorice. — Drechsler iz Trebiža. — Sofiati iz Verone. — Stoklinger iz Pontebé. Pri **Maliči:** Kurto iz Hamburga. — Wiesner iz Brna. — Mad. Lui iz Kočevja. — Urbančič iz Gorenjskega. — Dr. Vlahe z sestro iz Aten. Pri **Zamoreci:** Dotes iz Gradea. — Robin iz Store.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—66)

Pričuječe ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenju.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.